

ΑΠΟ ΤΗ ΡΩΜΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΡΩΜΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΝΟΚΡΑΤΩΡ

Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας **Κωνσταντίνος Α΄** έχει συνδέσει το όνομά του με την ιστορία της **Βυζαντινής Αυτοκρατορίας**.

Ο **Κωνσταντίνος** πήρε μία σειρά μέτρων για να αναδιοργανώσει το **ρωμαϊκό κράτος** και να του ξαναδώσει την παλιά του δύναμη.

Αυτά τα μέτρα ήταν:

ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

- ① ίδρυσε ένα νέο διοικητικό κέντρο στην **Ανατολή**, την **Κωνσταντινούπολη**
- ② αναγνώρισε το δικαίωμα άσκησης της χριστιανικής λατρείας
- ③ καθιέρωσε στη διοίκηση τη διάκριση της πολιτικής και της στρατιωτικής εξουσίας
- ④ έκοψε και έθεσε σε κυκλοφορία ένα πολύ σταθερό χρυσό νόμισμα

Η αρχαία Κωνσταντινούπολη – καλλιτεχνική απεικόνιση

Πηγή εικόνας: <https://gr.pinterest.com/pin/413416440794219963/>

ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

Το 324 ο **Κωνσταντίνος** έμεινε μονοκράτορας, νικώντας τον Αύγουστο του ανατολικού τμήματος του κράτους, **Λικίνιο**. Αποφάσισε τότε να ιδρύσει μία νέα πρωτεύουσα, στη θέση της αρχαίας πόλης του **Βυζαντίου**.

Μία **Πόλη** που είχε μοναδική γεωπολιτική θέση: βρισκόταν στο σταυροδρόμι της Ασίας και της Ευρώπης, του Ευξείνου Πόντου και της Μεσογείου, με μεγάλη εμπορική σημασία.

ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

Την απόφαση αυτή πήρε ο **Κωνσταντίνος** διότι:

- ① η **Ανατολή** διέθετε, σε αντίθεση με τη **Δύση**, ακμαίο πληθυσμό και οικονομία
- ② οι Χριστιανοί ήταν πολυπληθέστεροι στην **Ανατολή** και σε αυτούς στηρίχτηκε πολιτικά
- ③ οι μεγάλες πόλεις της **Ανατολής** υπέφεραν από θρησκευτικές συγκρούσεις

ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

④ από το **Βυζάντιο** μπορούσε να αποκρούσει ευκολότερα τους Γότθους στο σύνορο του **Δούναβη** ποταμού και τους **Πέρσες** στο σύνορο του **Ευφράτη** ποταμού.

Ο αυτοκράτορας **Κωνσταντίνος** ανοικοδόμησε το **Βυζάντιο** σύμφωνα με το ρυμοτομικό σχέδιο της **Ρώμης**. Προίκισε την **Πόλη** με νέα τείχη, επιβλητικές λεωφόρους και το φόρουμ (αγορά) του Κωνσταντίνου.

**Η ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ
376 - 378 μ.Χ.**

Πηγή αρχικής εικόνας: <http://historynet.com/wp-content/uploads/image/2010/MHQ/1001/Roman-Empire-378AD.jpg>

Το forum του Κωνσταντίνου

Πηγή εικόνας: <https://www.byzantium1200.com/forum-c.html>

Ο αδριάντας του
Κωνσταντίνου στο
forum που τον
απεικονίζει ως ήλιο

Πηγή εικόνας:
<https://www.byzantium1200.com/forum-c.html>

ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

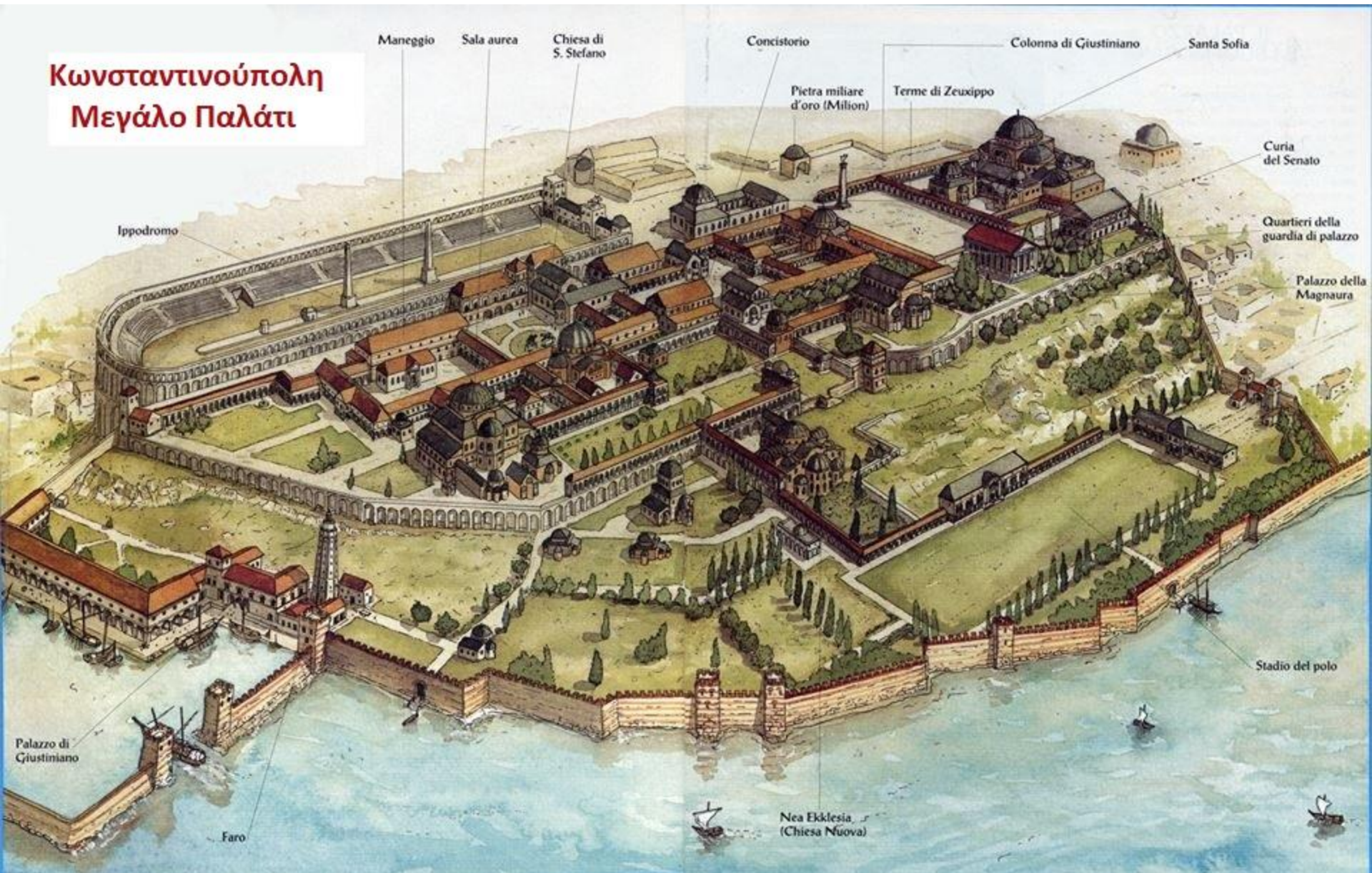
Ο **Κωνσταντίνος** στόλισε την **Πόλη** με λαμπρά έργα τέχνης, το «Ιερόν Παλάτιον», το κτίριο της Συγκλήτου και άλλα δημόσια κτίρια όπως:

- εκκλησίες
- λουτρά
- δεξαμενές

Στις 11 Μαΐου 330 τελέστηκαν τα εγκαίνια της πόλης, η οποία έλαβε το όνομα του ιδρυτή της και ονομάστηκε **Κωνσταντινούπολη**.

Κωνσταντινούπολη Μεγάλο Παλάτι

Ψηφιδωτό από το Μεγάλο Παλάτι της Κωνσταντινούπολης

Πηγή εικόνας: <https://de.wikipedia.org/wiki/Mosaik>

Ψηφιακή αναπαράσταση της εκκλησίας της Αγίας Ειρήνης του 4^{ου} αιώνα, όπως θεμελιώθηκε από τον Κωνσταντίνο Α΄. Η Αγία Ειρήνη ήταν από τις μεγαλύτερες εκκλησίες της **Πόλης**, αλλά σπάνια αναφέρεται στα ιστορικά κείμενα. Κατά την οθωμανική περίοδο μετατράπηκε σε σπλοστάσιο και αργότερα σε στρατιωτικό μουσείο.

Πηγή εικόνων: <https://www.byzantium1200.com/eirene.html>

Ψηφιακή αναπαράσταση των θαλασσίων τειχών της Κωνσταντινούπολης. Στην εικόνα κάτω δεξιά απεικονίζεται το σημείο, όπου τα τείχη του Θεοδοσίου συναντούν το θαλάσσιο τείχος.

Πηγή εικόνων: <https://www.byzantium1200.com/seawall.html>

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Η **Κωνσταντινούπολη** αναπτύχθηκε γρήγορα και απέκτησε χαρακτηριστικά μίας χριστιανικής πόλης. Χτίστηκαν πολλές εκκλησίες, μεταξύ αυτών και ο για αιώνες μεγαλύτερος ναός της Χριστιανοσύνης: η **Αγία Σοφία**.

Ο πληθυσμός της **Πόλης** αυξήθηκε επίσης γρήγορα: στις αρχές του 5^{ου} αιώνα είχε 150.000 κατοίκους ενώ την εποχή του **Ιουστινιανού** είχε περίπου 300.000 κατοίκους.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στο **ανατολικό** τμήμα της Αυτοκρατορίας η μεγαλύτερη πληθυσμιακή ομάδα ήταν οι Χριστιανοί. Έτσι ο αυτοκράτορας **Κωνσταντίνος** βασίστηκε σε αυτούς, για να δώσει στο **ρωμαϊκό κράτος** την ενότητα, που τόσο πολύ είχε ανάγκη.

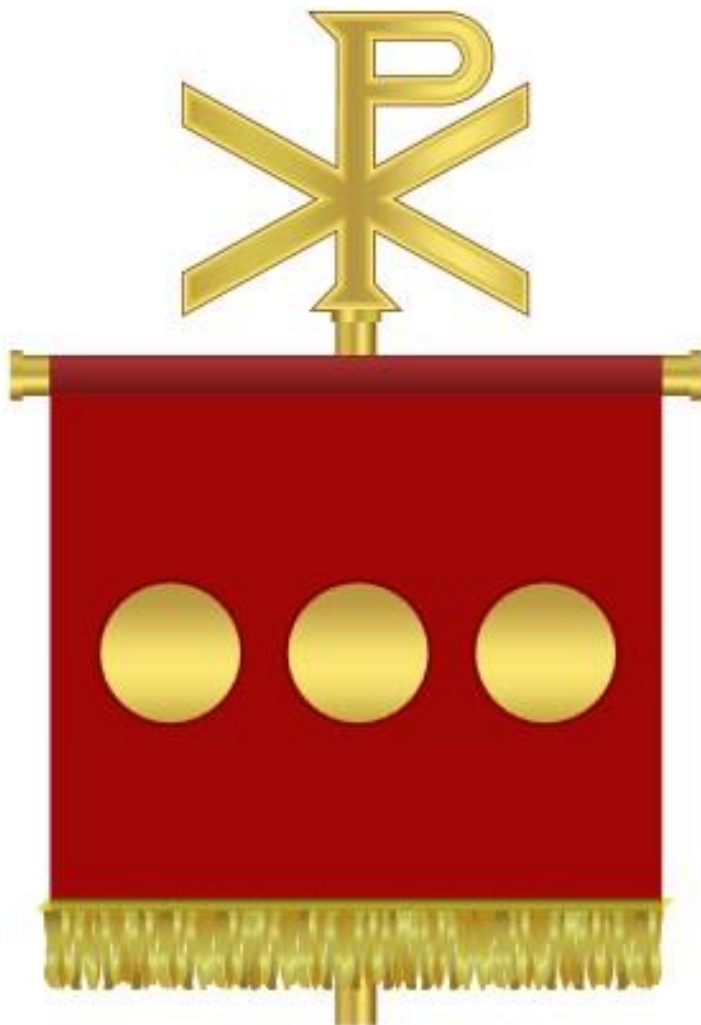
Αυτός ήταν και ο λόγος που ο **Κωνσταντίνος** έδειξε ευνοϊκή στάση προς τον Χριστιανισμό.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Μετά τη νίκη του επί του Μαξεντίου στη Μουλβία γέφυρα το 312, ο **Κωνσταντίνος** υιοθετεί ως σύμβολο το **Χριστόγραμμα** και το τοποθετεί στις ασπίδες των στρατιωτών του και στα λάβαρα των λεγεώνων του.

Επιπλέον το **Χριστόγραμμα** εμφανίζεται στα νομίσματα του κράτους και ο **Κωνσταντίνος** εκδίδει νόμους ευνοϊκούς για τους Χριστιανούς.

Το λάβαρο των λεγεώνων με
το Χριστόγραμμα που
καθιέρωσε ο Μ. Κωνσταντίνος
μετά τη μάχη στη
Μουλβία Γέφυρα.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η αντίσταση των οπαδών της αρχαίας θρησκείας, τόσο στη **Δύση**, όσο και στην **Ανατολή**, δεν επέτρεψε στον **Κωνσταντίνο** να υιοθετήσει μια καθαρή θρησκευτική στάση.

Ως το τέλος της ζωής του παρέμεινε **pontifex maximus**, δηλαδή, αρχιερέας της αρχαίας θρησκείας.

Εικόνα δεξιά: Άγαλμα του Μεγάλου Κωνσταντίνου στο York της Αγγλίας

Πηγή εικόνας: <https://gr.depositphotos.com/stock-photos/constantine-the-great.html>

ΤΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ

Ως Αύγουστος της Δύσης ο **Κωνσταντίνος** ήρθε σε συνεννόηση με τον Αύγουστο της Ανατολής **Λικίνιο** και υπέγραψαν το 313 στο Μιλάνο το «**Διάταγμα των Μεδιολάνων**», με το οποίο καθιερώθηκε η ελεύθερη επιλογή της θρησκείας για **όλους** τους κατοίκους της αυτοκρατορίας. Οι διωγμοί των Χριστιανών σταμάτησαν, όταν ο **Κωνσταντίνος** έγινε μονοκράτορας το 324.

ΤΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ

Το «**Διάταγμα των Μεδιολάνων**», βασίστηκε στο λεγόμενο «**Διάταγμα Ανοχής**» ή «**Διάταγμα Ανεκτικότητας**» που είχε εκδώσει ήδη από το 311 ο Αύγουστος της Ανατολής **Γαλέριος**. Με το διάταγμα αυτό σταμάτησαν οι διωγμοί των Χριστιανών στο **ανατολικό** τμήμα της **Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας**.

Προτομή του αυτοκράτορα Γαλέριου
Πηγή εικόνας: <https://en.wikipedia.org/wiki/Galerius>

Α΄ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Το 325 ο **Κωνσταντίνος** συγκάλεσε στη Νίκαια της Βιθυνίας σύνοδο επισκόπων από όλες τις επαρχίες του **Ρωμαϊκού Κράτους**, γι' αυτό η σύνοδος αυτή ονομάστηκε Οικουμενική.

Η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος διατύπωσε τη διδασκαλία της **Εκκλησίας** έναντι των **αιρέσεων** που είχαν ήδη εμφανισθεί.

Πηγή αρχικής εικόνας: <https://yandex.com/maps/>

ΝΙΚΑΙΑ ΒΙΘΥΝΙΑΣ – ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Πηγή εικόνας: <https://twitter.com/Byzantium1200/status/1187822325238026240/photo/1>

Μία από τις πύλες εισόδου της Νίκαιας της Βιθυνίας

Πηγή εικόνας: <https://twitter.com/Byzantium1200/status/1245280655669440512/photo/1>

Τοιχογραφία της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου στην αρχαία πόλη Μύρα, το σημερινό Demre, στις νότιες ακτές της Τουρκίας

Πηγή εικόνας: <https://kgulusoy.blogspot.com/2012/09/st-nicholas-kilisesi.html>

**Κείμενα, συγγραφή, ιστορική έρευνα, εικόνες: Γαρίτατζης Χαράλαμπος (ΠΕ07)
Φιλολογική επιμέλεια: Dr. Γεωργία Μιχαήλ (ΠΕ02)**